

INEKE

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

- 1] Ineke kan een verlengvorm zijn van '-ine'. Op die manier kan Ineke afgeleid zijn van elke naam op '-ina' of '-ine' eindigt. Zo kan Bettine Bettineke worden, Caroline » Carolineke; Catharina » Catharineke; Christine » Christineke; Clazina » Clazineke; Clementine » Clemetineke; Edwina » Edwineke; Georgina » Georgineke; Gesina » Gesineke; Hendrina » Hendrineke; Jacobina » Jacobineke; Lidwina » Lidwineke; Martina » Martineke of Tineke; Paulina » Paulineke; Quirine » Quirineke; Regina » Regineke; Wilhelmina » Wilhelmineke; Wivina » Wivineke enz. enz. enz. Elk van deze namen kan verkort worden tot Ineke.

In feite is '-ineke' dan een dubbele verkleinvorm. Want de uitgang '-ke' duidt een verkleining aan, zoals '-je' (bv. Hansje), '-tje' (bv. Annetje) enz. Maar het tussenvoegsel '-in-' heeft dezelfde functie. Bv. Pauline = 'kleine Paula'; Christine = 'Kleine Christa' enz.

*

In onze streken wordt Ineke meestal opgevat als een koosnaam van *Catharina*.

*

Afgeleid van het Griekse bijvoeglijk naamwoord 'katharos' = 'zuiver', 'rein', ook in overdrachtelijke zin: rein van hart, zuiver in de godsdienstige leer enz.

*

Catharina (bijgenaamd '**de Grote van Alexandrië**', Egypte; martelares.

Catharina's verhaal berust bijna uitsluitend op legende. Zij was een Egyptische prinses uit de 3e eeuw. Van jongs af aan had zij onderricht ontvangen in alle Vrije Kunsten. Keizer Maxentius wilde haar dwingen aan de heidense goden te offeren, maar hij kon niet op tegen haar wijsheid. Ook de vijftig filosofen die hij te hulp riep, moesten toegeven dat zij dichter bij de waarheid stond dan zijzelf: "Haar God, majesteit, moet de enig ware God zijn!" De keizer was buiten zichzelf van woede, en liet ze allemaal midden in de stad levend verbranden. Toen de keizer bemerkte dat hij van een vrouw dreigde te verliezen, besloot hij haar op een rad te laten martelen. Maar het rad brak doordat uit heldere hemel de bliksem insloeg. Tenslotte werd zij onthoofd; † **310**. Zij zou begraven liggen in het beroemde Catharinaklooster op de berg Sinaï. Catharina is onder meer patrones van geleerden en filosofen. **Feest 25 november**.

*

- 2] In het romaanse taalgebied (Frans, Spaans, Italiaans, Portugees, Roemeens enz.) wordt Ineke afgeleid van Ines of Iñez, verkorte vorm van *Agnes*.

*

Deze naam gaat terug op het Griekse woord 'hagna' = vrouwelijke vorm van 'heilig', 'zuiver', 'rein' enz.

De betekenis 'lam' berust op associatie met het Latijnse 'agnus' = 'lam' (wellicht etymologisch verwant met 'hagnos'?).

*

Agnes van Rome, Italië; martelares. Op haar dertiende jaar verwierf zij de kroon van het martelaarschap, omdat zij als maagd aan haar geloof in Christus trouw wilde blijven; † **304**. Volgens de legende werd zij eerst in het vuur geworpen, maar toen dit op haar gebed weer doofde, bracht men haar om het leven met het zwaard. Zij wordt afgebeeld met een lam (= 'agnus' in het Latijns). **Feest 21 januari**.

*

Inez van Beniganim oesa, Spanje; kloosterlinge en mystica; † **1696**.

Feest 21 januari.